

Deset výjimečných vědců a vědkyň se stalo doktory věd

Ve čtvrtek 19. září 2019 předala předsedkyně Akademie věd ČR Eva Zažímalová vědecký titul doktor věd (DSc.), jehož anglickým ekvivalentem je Research Professor a který je udělován osobnostem jako výraz jejich zvláště vysoké vědecké kvalifikace. Z 10 oceněných vědců jich 8 působí na pracovištích AV ČR, dva na vysoké škole a v jiné vědecko-výzkumné instituci.

„Je to nejenom čest a uznání, ale i závazek. Závazek dodržovat zásady poctivé vědecké práce, popularizovat výsledky svého výzkumu a podílet se na výchově mladých vědeckých pracovníků, tedy vytvořit něco, čemu říkáme vědecká škola,“ uvedla při předávání E. Zažímalová.

„Práce vědce není na určitý počet hodin, vyžaduje i velkou toleranci a podporu těch nejbližších,“ potvrdil její slova při děkovné řeči jeden z laureátů, Svatopluk Civiš z Ústavu fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského, který měl při studijních pobytech možnost spolupracovat i s nositeli Nobelovy ceny. O udělení titulu DSc. rozhodují komise, jejichž členy jsou specialisté z pracovišť AV ČR a vysokých škol a nejméně tři oponenti. Tento titul představuje v současnosti v České republice nejvyšší kvalifikaci v profesní kariéře vědce. Akademie věd ho uděluje od r. 2003.

Profily nositelů titulu

● doc. RNDr. Eva Bártová, Ph.D., DSc., je pracovnící Biofyzikálního ústavu AV ČR (toho času i ředitelkou pracoviště). Položila základy pro pochopení zákonitostí v problematice struktury chromatinu a epigenetických procesů buněčné diferenciaci

a při opravách DNA. Výsledky jejího výzkumu mají velký potenciál v oblasti epigenetiky.

● Msc. Marcelo F. Ciappina, Ph.D., Res. Prof., působí v ELI Beamlines v Dolních Břežanech v rámci Fyzikálního ústavu AV ČR. Je průkopníkem perspektivního směru, který spojuje attosekundovou fyziku a fyziku nanostruktur.

● prof. RNDr. Svatopluk Civiš, CSc., DSc., obhájil dizertaci Heterogenní reakce oxidu uhličitého s kyslíkatými minerály, která se zabývá využitím spektrometrických technik s vysokým rozlišením ke studiu interakce oxidu uhličitého s povrchem oxidických forem titanu.

● PhDr. Alena Hadravová, CSc., DSc., pracuje v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, a v dizertaci Sphaera octava I–IV. Historický vývoj představ o sféře stálic se snaží zprostředkovat českému čtenáři (část) bohatství antické a středověké astronomie.

● doc. Dr. PhDr. Petr Klusoň, DSc., působící v Ústavu chemických procesů AV ČR, obhájil dizertaci Fotochemické a fotokatalytické procesy a materiály. Jeho práce pokrývá široké spektrum činností spojených s procesy využívajícími světlo.

● doc. RNDr. Martin Kružík, Ph.D., DSc., z Ústavu teorie informace a automatizace AV ČR obhájil dizertaci Weak lower semicontinuity in problems of variational calculus před komisí Matematická analýza a příbuzné obory.

● RNDr. Tomáš Masopust, Ph.D., DSc., pracovník Matematického ústavu AV ČR, obhájil dizertaci Complexity of Verification and Control of Modular Discrete Event

Systems, kde je navržen nový přístup k řízení moderních výrobních a technologických systémů z mnoha komponent, které mezi sebou interagují. Pro modelování takových systémů byl použit aparát teoretické informatiky – teorie automatů.

● doc. Ing. Jiří Němeček, Ph.D., DSc., z Fakulty stavební Českého vysokého učení technického obhájil dizertaci Nanoindentation assisted characterization of heterogeneous structural materials. Práce propojuje materiálové vědy s mechanikou kompozitních materiálů.

● Nina V. Shevchenko, Ph.D., DSc., je pracovnící Ústavu jaderné fyziky AV ČR a v dizertaci Antikaon-nucleon interaction and different properties of the KNN and KKN systems se zabývá exotickými málonukleonovými systémy, zejména vázanými stavy antikaonů s nukleony a rozptylem antikaonu na deuteronu. Její výpočty se uplatňují v moderní fyzice – od popisu silných jaderných interakcí, struktury baryonů, srážek těžkých iontů až po teoretické modely kompaktních hvězd.

● doc. RNDr. Jaroslav Turánek, CSc., DSc., je pracovníkem Výzkumného ústavu veterinárního lékařství. Jeho dizertace Lipid-based nanoparticles for construction of drug delivery systems, vaccines and therapeutics je zaměřena na využití lipidových nanočástic pro konstrukci nosičů léčiv, vakcín a prostředků pro theranostiku. Je autorem průkopnických technologií, které se mohou uplatnit v biotechnologii a vývoji nových léčiv, zejména protinádorových.

1 Slavnostní ceremoniál se tradičně konal v secesní Knižně Akademie věd. Nositelé titulu DSc. s Evou Zažímalovou (uprostřed), za ní předseda Vědecké rady AV ČR Antonín Fejfar a místopředseda Ivan Netuka. Zleva Petr Klusoň, Svatopluk Civiš, Marcelo F. Ciappina, Alena Hadravová, Eva Bártová, Nina V. Shevchenko, Jaroslav Turánek, Jiří Němeček a Martin Kružík. Foto M. Malý pro AV ČR

